is considered as a practical example of the implementation of artificial intelligence in music education. This case study demonstrates how AI can facilitate personalized learning through data analysis, adaptive learning materials, personalized recommendations, instant feedback, and gamification elements. The platform serves as a model for understanding how AI can improve music education while maintaining the quality of learning. Several challenges in implementing AI services are identified, including the technical readiness of educational institutions, the digital competence of teachers, data privacy issues, and the need to maintain academic integrity. Methodological recommendations are proposed for implementing AI services in music education, emphasizing the importance of a phased approach, comprehensive teacher development programs, and the creation of effective monitoring systems. The study highlights the significant potential of neural networks in modernizing music education, while emphasizing the importance of preserving fundamental pedagogical principles. Directions for future research are outlined, including the development of specific methodological recommendations for integrating neural networks into various aspects of music education, the creation of adaptive curricula, and the study of international experience in implementing artificial intelligence in music education.

Key words: *neural networks, music education, artificial intelligence, personalized learning, digital services, adaptive learning systems.*

УДК 37.09-048.35]373.2(477)
DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.103.14

Лисенко Н. В., Лисенко О. М., Матішак М. В., Кравець Н. С.

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Стаття присвячена проблемі оновлення змісту сучасної дошкільної освіти у руслі вимог Базового компонента дошкільної освіти. Авторами здійснено порівняння новітніх тенденцій в дошкільній освіті України та в зарубіжних країнах, спрогнозовано актуальні підходи до удосконалення змісту освіти дітей дошкільного віку, а також окреслено напрями творчої адаптації прогресивного досвіду задля збагачення національного дошкілля.

Виявлено особливості реалізації основних методологічних підходів у змісті дошкільної освіти, як-от: особистісно орієнтований (урахування індивідуальних зацікавлень і запитів, нахилів і здібностей, темпів розвитку кожної дитини, її самостійності, відповідальності та готовності до самовираження); діяльнісний (особистісний розвиток дитини відбувається за умови її активної діяльності у різних видах ігор, праці, творчості та навчання); когнітивний (спрямований на розвиток інтелектуальних навичок та різних форм мислення дитини); екологічний (сприяння усвідомленню кожною дитиною важливості природи для її життя і життя її близьких і рідних, необхідності формування основ екологічної свідомості для розвитку проекологічної культури особистості); STEM-підхід (програмування процесів для раннього ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з доступними для їхнього розуміння науковими досягненнями задля розвитку інтересу до активного пізнання наук природничого і технічного змісту).

Виокремлено напрями реалізації змісту Базового компонента дошкільної освіти з урахуванням потреб практики сучасного дошкілля і запитів суспільства. У контексті загальної гуманістичної парадигми актуалізовано інтегрування інклюзивної освіти в сучасних закладах дошкільної освіти; акцентовано на необхідності моделювання індивідуальної траєкторії особистісного розвитку дитини дошкільного віку; розкрито різні форми залучення батьків дошкільників до освітньо-виховного процесу задля формування у дітей соціальних і емоційних навичок.

Ключові слова: *Базовий компонент дошкільної освіти, діти дошкільного віку, методологічні підходи, індивідуальна траєкторія особистісного розвитку дитини.*

Пришвидшені темпи глобалізації та взаємопроникнення сучасних ідей щодо надання якісних освітніх послуг дітям, які перебувають у закладах дошкільної освіти різного типу і різних форм власності, сприяють активним пошукам нових педагогічних технологій. Щодо дошкільної освіти, зміни в якій зумовлені стрімкими реформами соціально-економічних умов, спрямовують її у річище необхідності адаптації до нових запитів не лише суспільства, а й основних замовників її послуг – батьків дітей.

Як відомо, дошкільна освіта покликана не лише виконати підготовчі функції для забезпечення успішності у подальшому навчанні кожної дитини, а й стимулювати її внутрішній ресурс на всебічний особистісний розвиток, показниками якого розглядається належний рівень сформованості життєво важливих навичок, на що спрямовано і компетентнісний підхід Нової редакції БКДО України.

Взаємопроникнення освітніх систем різних європейських країн обумовлює перегляд не лише змісту і методів, а й підходів до організації навчання і виховання у контексті нового стандарту шляхом оновлення програм і посилення уваги педагогів до врахування індивідуальних потреб та можливостей кожної дитини.

Сучасні тенденції (інклюзивність, розвиток критичного мислення, формування емоційного інтелекту, використання цифрових технологій та ін.), спрямовують дошкільну освіту на забезпечення якісного навчально-виховного процесу ЗДО відповідно до запитів сучасного суспільства із проєкцією вимог майбутнього.

Ученими України у руслі актуальних проблем дошкільної освіти виокремлено низку актуальних наукових підходів, які обґрунтовано як необхідні для удосконалення не лише її змісту, а технологій його успішної реалізації. Відтак у сучасних наукових публікаціях представлено особистісно орієнтований (Г. Бєлєнька, Н. Гавриш, К. Крутій та інші), діяльнісний (А. Богуш, С. Іванчук, І. Карук, М. Комісарик, Н. Лисенко, Н. Малиновська, О. Семенов, Т. Танько, К. Щербакова, та ін.), когнітивний (М. Васюта, С. Ніколаєнко, Л. Цибух та ін.) методологічні підходи.

Мета дослідження полягає в тому, щоб методом порівняння новітніх тенденцій в дошкільній освіті України та в зарубіжних країнах, спрогнозувати актуальні підходи до удосконалення змісту освіти дітей дошкільного віку та окреслити напрями творчої адаптації прогресивного досвіду задля збагачення національного дошкілля.

Аналіз сучасних методологічних підходів у змісті дошкільної освіти розпочнемо із особистісно орієнтованого, оскільки саме він, як стверджують Г. Бєлєнька, Н. Гавриш, К. Крутій та інші дослідники у царині дошкілля, обумовлює ставлення до дитини, як до центроутворюючої особи у навчально-виховному процесі. Вони наголошують на важливості урахування індивідуальних зацікавлень і запитів, нахилів і здібностей, а також темпів розвитку кожної дитини, її самостійності, відповідальності та готовності до самовираження.

Відповідно, у такому контексті, посилюється важливість налагодження позитивних міжособистісних та паритетних відносин не лише між дитиною і вихователем, а й з іншими дітьми та всіма учасниками педагогічного процесу і, передусім, батьками вихованців.

У Новій редакції БКДО України досить виразно наголошено на актуальності діяльнісного підходу, на важливості якого зосередили свою увагу дослідники різних складових всебічного розвитку особистості в сенситивному періоді її становлення. А саме – А. Богуш, Н. Малиновська (мовленнєвий), О. Брєжнева, К. Щербакова (логіко-математичний), С. Іванчук, І. Карук (екологічний), О. Курок, М. Комісарик (фізичний), Н. Лисенко (дослідно-проєктивний), О. Рудницька, О. Семенов, Т. Танько (мистецький), С. Курінна (соціальний) та ін.

Дослідники спираються на твердження відомих психологів (І. Бех, О. Кононко, Р. Павелків, М. Савчин, Т. Титаренко та ін.) про те, що стрімкий особистісний розвиток дитини відбувається за умови її активної діяльності у різних видах ігор, праці, творчості та навчання.

У руслі зазначеного вище, педагоги ЗДО покликані зосереджувати особливу увагу на процесах формування практичних навичок і вмінь кожної дитини вдало використовувати набуті знання для вирішення різних ситуацій у життєвих умовах організованої діяльності в ЗДО чи у побуті в родині.

Відповідно, посилюється використання різних форм заохочення дітей до активності (традиційний педагогічний прийом залучення до участі) в творчих та навчальних проєктах, експериментуванні з об'єктами і явищами природи, відкриття нової інформації шляхом моделювання і використання настільно-друкованих ігор тощо.

Описані нами підходи стимулюють формування пізнавальних інтересів, як важливого аспекту загального розвитку дитини в дошкільному віці. Відтак, дослідники (М. Васюта, С. Ніколаєнко, Л. Цибух та ін.), акцентують свою увагу на когнітивному підході, який спрямований на розвиток інтелектуальних навичок та різних форм мислення дитини, утім, і критичного.

Згідно цього підходу, великого значення педагог надає саме його розвитку, а також розвитку творчості кожного вихованця, формуванню навичок логічного аналізу складових задля вирішення практичних проблем. Так дітей залучають до активної участі спільно з педагогами чи самостійно до пізнання природи рідного краю, впливу на її стан її об'єктів і явищ у соціальному довкіллі, використання настільно-друкованих ігор логіко-математичного змісту задля поглиблення економічних уявлень і понять та ін.

Загалом, цей підхід уможливлює стимулювання соціально-емоційного інтелекту загалом, що закладає підвалини для емпатії, навчання навичок керування своїми емоціями, міжособистісного комунікування, налагодження різних форм співпраці, а також саморегуляції.

Оскільки в обґрунтуванні актуальності порушеної проблеми ми вказали на заклади різного типу, які набувають поширення в Україні за останні роки, виокремлюємо у контексті аналізу актуальних підходів інклюзивний, який у сучасних дослідженнях активно вивчають у різних напрямах Л. Зданевич, Т. Кудярська, З. Ленів, С. Мироненко, С. Чупахіна, М. Шеремет та ін., спрямовуючи увагу педагогів на забезпечення рівних можливостей для навчання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами, а також на доцільність адаптації програм і освітніх технологій відповідно до потреб кожної дитини.

Екологічним підходом пронизаний освітній процес у сучасних закладах дошкільної освіти, оскільки, як стверджують дослідники (С. Іванчук, І. Карук, Н. Кот, Н. Лисенко, Г. Тарасенко та ін.), сама сутність змісту всіх його компонентів зорієнтована на сприяння усвідомленню кожною дитиною важливості природи для її життя і життя її близьких і рідних, необхідності формування основ екологічної свідомості для розвитку проекологічної культури особистості загалом, а також її неухильного і відповідального ставлення до природного і соціального довкілля.

Відповідно, зазначене вище, спрямовує діяльність педагога на ретельне використання різних натуральних природних матеріалів, які властиві для найближчого оточення дитини в ЗДО і в побуті, стимулює її активне перебування на свіжому повітрі, спортивні вправи та рухливі ігри у природному середовищі в різні

пори року, усвідомлене загартовування різними природними засобами, профілактику різних захворювань тощо. Екологічний підхід уможливлює формування причинно-наслідкових, часових і послідовних залежностей, які об’єктивно відбуваються у світі природи і діяльності дорослих людей, що має безумовне значення для формування критичного мислення й позитивного емоційного інтелекту.

Впровадження STEM-підходу в зміст дошкільної освіти обумовлює програмування процесів для раннього ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з доступними для їхнього розуміння науковими досягненнями задля розвитку інтересу до активного пізнання наук природничого і технічного змісту. Надалі, пролонгуючи цей підхід в освітній процес НУШ, педагог допомагає сформувати у дітей розуміння елементарних базових наукових уявлень і понять, що активно розвиває їхнє логічне мислення, сприяє формуванню практичних навичок адекватного орієнтування в довкіллі, тобто просторового мислення, а також творчості (креативності).

Оскільки зазначений підхід охоплює для вирішення цілісний комплекс дослідницьких та експериментальних завдань, педагог має можливість доцільно спрямовувати пробудження допитливості кожної дитини, а також розвивати її усвідомлене прагнення до самостійного пізнання нової інформації.

Безумовним для досягнення очікуваних результатів успішного розв’язання завдань щодо надання дітям якісних освітніх послуг є, з нашого погляду, вміле проєктування навчально-виховного процесу ЗДО, в якому педагог комплексно використовує на лише зазначені вище підходи, а й творчо стимулює їхнє взаємопроникнення, усуваючи штучність і наближаючи зміст різних видів діяльності з дітьми до реальних життєвих ситуацій.

Реалізацією змісту Нової редакції Базового компонента дошкільної освіти (2021) [1] зініційовано зміщення стратегічних акцентів у її гуманістичній парадигмі, в якій обстоювалися пріоритети щодо домінування процесів розвитку соціальних і емоційних навичок – в русло активного інтегрування інклюзивної освіти задля забезпечення рівних шансів на освіту для всіх дітей. Окрім зазначеного, актуалізовано і розвиток критичного мислення у період його стрімкого формування, а також симулювання самостійності й схильності до творчого самовиявлення кожної дитини. У таких змінах убачаємо віддзеркалення прагнення розробників БКДО адаптувати освітній процес до запитів сучасного суспільства шляхом сприяння всебічному особистісному розвитку дітей у період дошкільного дитинства.

Запоруку успішної реалізації нововведень БКДО убачаємо в оновленні запропонованих ним стандартів. Оскільки у змісті Нової редакції чітко прослідковуються критерії і вимоги до знань, умінь і навичок дітей на етапі підготовки до школи, важливо розглянути і запропоновані технології їхнього формування не лише з погляду підготовки дітей до навчання в школі, а й, насамперед, з прогнозуванням їхньої важливості на перспективу.

Відповідно, у БКДО [1] конкретно означені актуальні напрями, в яких спроєктовано не лише потреби, а й алгоритми моделювання траєкторії особистісного розвитку сучасної дитини дошкільного віку з урахуванням її вікових та індивідуальних особливостей. Маємо на увазі не лише її інтелектуальну, а й дієво-вольову та емоційно-почуттєву сфери, які забезпечують гармонійність процесів такого розвитку всіх дітей за умови впровадження рівності підходів до їхнього розвитку, незалежно від типу закладу дошкільної освіти.

Актуалізація інклюзивної освіти – це не лише максимальне наближення дошкільної освіти України до європейських і світових стандартів (адаптація змісту програм навчання і виховання; реалізація індивідуального підходу з урахуванням потреби кожної дитини; посилення сфери впливу фахівців у галузі корекційної педагогіки та ін.), це ще і шлях до підвищення рівня педагогічної культури сучасних батьків, і, передусім, тих, які виховують дітей з особливими освітніми потребами.

Формування соціальних і емоційних навичок (саморегуляція, емпатія, комунікація та ін.) попри зміщення акцентів не втратили своєї актуальності, однак вони набули дещо іншої ваги у руслі запропонованих підходів. Важливо наголосити на тому, що саме за умови налагодження безпосередніх міжособистісних відносин з дітьми із ООП ефективно формуються не лише означені особистісні якості та навички, а й практичні вміння комфортно адаптуватися в різному колективі однолітків, створювати ситуації взаємодії з іншими дітьми і дорослими на паритетних засадах.

Різні форми залучення батьків дітей (чи осіб, які виконують їхні обов’язки на рівні вимог чинного законодавства), активна співпраця з ними задля формування соціальних і емоційних навичок шляхом проведення Днів відкритих дверей, тренінгів, консультацій, семінарів – практикумів із обміну досвідом родинного виховання дітей, особливо в умовах війни, а також зустрічей, допомагає синхронізувати вплив заходів навчально-виховного змісту родинного і дидактико-розвивального простору ЗДО [1; 2; 3].

Як було нами зазначено в актуальності порушеної проблеми, безумовне значення для досягнення ефективних результатів в освіті сучасних дітей має творчий підхід до запозичення прогресивного педагогічного досвіду діяльності з дошкільниками в різних країнах, утім, не лише європейських.

Зарубіжний досвід педагогів закладів дошкільної освіти викликає особливий інтерес і в контексті відновлення функцій гри, як провідного виду діяльності в перші сім років життя, а також використання різних видів іграшок, вплив яких на дітей мінімізували сучасні ТЗН. Зосередження уваги педагогів і батьків на грі та її основних атрибутах вирізняється тим, що саме у цьому виді діяльності педагоги і батьки мають

можливість позитивно зорієнтувати дитину на самонавчання, самоконтроль і самооцінку, важливість яких у школі не викликає жодних сумнівів. Попри це, у грі, особливо сьогодні, дитина вчиться адекватно реагувати на заходи безпеки задля досягнення свого благополуччя та благополуччя інших однолітків і дорослих у різних стресогенних ситуаціях.

У контексті зазначеного вище, на особливий інтерес заслуговує досвід педагогів Норвегії та Фінляндії, які визнають гру основним методом навчання і виховання дітей дошкільного віку. Відповідно, вони звертають в ігровій діяльності посилену увагу на комплексний підхід до реалізації завдань всіх складових всебічного виховання, особливо – екологічного. Так утверджуються пріоритети у доборі реальних засобів природи з-поміж інших для різних видів діяльності дітей, незалежно від їхнього віку проти штучно створених чи графічно використаних за допомогою гаджетів й інших ТЗН.

Наголошується на тому, що перебування дітей щоденно не менше семи годин на лоні природи та використання з ними різних видів ігор на відкритому повітрі, спонукає кожного вихованця до пізнавальної активності, оволодіння навичками дослідно-експериментальних досліджень в натуральних умовах, до участі з власної ініціативи у колективних видах міжособистісної взаємодії, що, загалом, сприяє вихованню практичних навичок соціальної дисципліни у співпраці з однолітками.

На особливу увагу, з нашого погляду, заслуговують «Зелені дитячі садки», які набули поширення в Республіці Німеччина і в Республіці Польща. В основу їхнього створення покладено практичний досвід американського вченого і педагога-практика Річарда Лува, який він описав у праці «Остання дитина лісу. Як захистити наших дітей перед дефіцитом природи?». Ураховуючи той факт, що у навчально-методичному посібнику для студентів ЗВО спеціальності 012 Дошкільна освіта [4] нами вже розлого описано основні підходи до створення зелених дитячих садків та окреслено розгорнуті поради щодо творчого запозичення такого досвіду педагогами ЗДО України, у статті обмежуємося лише нагадуванням про важливість такої практики в європейських країнах.

У практичному досвіді наших колег із зарубіжжя запропоновано для ознайомлення та практичного використання й інші підходи, які спрямовані на розвиток громадянськості дітей на тлі відповідних національних, культурних та освітніх традицій. Для національного дошкілля такий підхід розглядаємо актуальним з огляду на етнічну мапу України. Як наголошено у працях О. Воропая, В. Найдена, В. Наулко, В. Скуратівського та ін., багатоманіття культур педагогам слід вміло спрямовувати на забезпечення ефективності процесів формування національної самоідентичності кожної дитини з наймолодшого віку її особистісного становлення.

До переліку важливих напрямів для можливих запозичень щодо удосконалення змісту дошкільної освіти України відносимо й досвід Чеської Республіки в системі її національного дошкілля, в якій добробут для дітей раннього і дошкільного віку прописано визначальними засадами для всіх освітніх програм, які розроблені на основі урахування їхніх особливостей фізичного і психоемоційного здоров'я.

Відповідно, забезпечення позитивного, емоційно сприятливого простору у дитячих садках різного типу і форм власності, розглядається обов'язковою умовою для їхнього функціонування.

З раннього віку фахівці не лише опікуються дітьми, а й навчають їх на очевидних прикладах реально турбуватися про інших однолітків чи старших за себе дітей, коли вони дізнаються про важливість урахування інтересів та зацікавлень інших, опановують уміннями толерантних взаємовідносин, додержання правил культури поведінки, ознайомлюються із стилем міжособистісних взаємовідносин та навичками соціальної взаємодії на прикладі різних культур.

Великої уваги надається не лише фізичному розвитку дітей, а й їхньому фізичному здоров'ю загалом. Задля цього фахівці дитячих садків надають дітям велику свободу під час вибору різних видів занять та ігор упродовж дня, вибору ними доступних об'єктів природи для догляду та праці, а також заохочують досліджувати навколишній світ самостійно, налагоджуючи взаємодію між собою і працю у мікрогрупах, самостійно вирішуючи конфліктні ситуації чи певні непорозуміння. В ігровій формі дітей знайомлять з елементарними основами різних наук (за Я. А. Коменським), формуючи їхні логіко-аналітичні навички, операції критичного мислення в умовах експериментування і різних фізичних і природничих дослідів.

У змісті дошкільної освіти акцентовано увагу на активному впровадженні основ цифрової грамотності шляхом використання інтерактивних засобів, а саме – навчальні планшети з освітніми програмами, особливо для дітей із ООП.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На прикладі зазначеного вище аналізу здобутків педагогів різних європейських країн доходимо до висновку про те, що в їхньому досвіді досить чітко прослідковуються різні підходи до надання освітніх послуг у закладах дошкільної освіти. Здебільшого, вони ґрунтуються не лише на урахуванні національних традицій, кліматичних особливостей і культурних цінностей, а й на здобутках учених і практиків.

Узагальнюючи викладені вище аналітичні матеріали, окреслимо наші міркування щодо важливих напрямів творчого запозичення зарубіжного досвіду навчання і виховання дітей в ЗДО.

До них відносимо такі:

– посилення уваги до формування емпатії, навичок саморегуляції, комунікування з однолітками на засадах доброзичливої взаємодії в групах та мікрогрупах, стимулювання процесів розвитку критичного мислення шляхом впровадження інтерактивних технологій і відповідних освітніх програм;

– створення умов для стимулювання внутрішнього індивідуального потенціалу кожної дитини, особливо в ранньому віці, не переобтяжуючи засоби навчання і виховання штучно створеними матеріалами, зосереджуючи увагу на ігрових методах без використання (чи з мінімальним, чітко регламентованим використанням) цифрових технологій;

– посилення уваги до формування практичних навичок здорового способу життя шляхом активного залучення батьків вихованців до спільного вирішення завдань з раціональної організації побуту задля збереження здоров’я, використання різних видів загартування і профілактики захворювань, що забезпечує належні темпи фізичного розвитку відповідно до вікових й індивідуальних можливостей кожної дитини.

Описані нами напрями відносимо до переліку інноваційних, оскільки вони загалом спрямовані на урізноманітнення сфери освітніх послуг для дітей раннього і дошкільного віку, утім, і з ООП. Відповідно, вважаємо, що за умови творчого підходу до їхнього використання, вони можуть прислужитися удосконаленню змісту національного дошкілля в Україні.

Використана література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Бєлєнька Г., Гавриш Н., Васильєва С. та ін. Виховуємо базові якості особистості старшого дошкільника в умовах ДНЗ : методичний посібник / за заг. ред. Н. Гавриш. Харків : Мадрид, 2015. 220 с.
3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
4. Лисенко Н., Мацук Л., Лисенко О. Ознайомлення з природою та основи проекологічної освіти дітей дошкільного віку. Київ : Видавничий Дім «Слово». 2019. 334 с.

References:

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity). Nova redaktsiia (2021) [Basic Component of Preschool Education (State standard of preschool education)]. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf. [in Ukrainian].
2. Bielienka H., Havrysh N., Vasylieva S. (2015) Vykhovuiemo bazovi yakosti osobystosti starshoho doshkilnyka v umovakh DNZ : metodychnyi posibnyk [Education of basic qualities of senior preschooler’s personality in preschool institutions: a methodological manual] / za zah. red. N.Havrysh. Kharkiv : Madryd. 220 s. [in Ukrainian].
3. Kontseptsiia osvity ditei rannoho ta doshkilnoho viku (2020) [Concept of education of early and preschool children] / Natsionalna akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy. Kyiv: FOP Ferenets V.B. 44 s. [in Ukrainian].
4. Lysenko N., Matsuk L., Lysenko O. (2019) Oznaiomlennia z pryrodoiu ta osnovy proekolohichnoi osvity ditei doshkilnoho viku [Introduction to nature and the basics of pro-ecological education of preschool children]: Kyiv, Vydavnychyi Dim «Slovo». 334 s. [in Ukrainian].

Lysenko N., Lysenko O., Matishak M., Kravets N. Current directions for improving the content of preschool education in Ukraine

The article deals with the problem of updating the content of modern preschool education according to the requirements of the Basic Component of Preschool Education. The authors compare the latest trends in preschool education in Ukraine and abroad, predict relevant approaches to enhance the content of early childhood education, and outline directions for the creative adaptation of progressive experience to enrich national preschool education.

Has revealed the peculiarities of implementing the main methodological approaches in the content of preschool education, such as: personality-oriented (taking into account individual interests and requests, inclinations and abilities); activity-oriented (personal development of a child occurs under the condition of his/her active participation in various types of games, work, creativity and learning); cognitive (aimed at developing the child’s intellectual skills and various forms of thinking); ecological (promoting the awareness of each child of the importance of nature for his or her life and the lives of his or her family and friends, the need to form the foundations of environmental awareness for the development of a pro-ecological culture of the individual); STEM approach (programming processes for early familiarization of senior preschool children with scientific achievements accessible to their understanding in order to develop interest in active learning of natural and technical sciences).

The directions of realization of the content of the Basic Component of Preschool Education are highlighted, taking into account the needs of modern preschool practice and the demands of society. In the context of the general humanistic paradigm, the integration of inclusive education in modern preschool education institutions is emphasized; the need to model the individual trajectory of personal development of a preschool child is emphasized.

Key words: *Basic Component of Preschool Education, preschool children, methodological approaches, individual trajectory of a child’s personal development.*